

WTO-ordlista

Ordlistan kommer från regeringens skrivelse "Ökad välfärd och global utveckling - svensk handelspolitik i WTO:s Doharunda" 2005/06:9

AITIC - Agency for International Trade Information and Cooperation

Bistår utvecklingsländer som saknar eller har bristfällig representation i Genève att följa viktiga frågor på det handelspolitiska området, inklusive förhandlingarna i WTO.

ASEAN - Association of South East Asian Nations

Ekonomisk och politisk samarbetsorganisation med tio medlemmar från sydostasiatiska länder (Brunei, Indonesien, Filippinerna, Singapore, Thailand, Vietnam, Laos, Burma/Myanmar och Kambodja).

ASEM - Asia-Europe Meeting

ASEM är ett informellt forum för dialog och samarbete mellan EU och tio asiatiska länder (Brunei, Filippinerna, Indonesien, Japan, Kina, Malaysia, Singapore, Sydkorea, Thailand och Vietnam).

AVS-länderna

Afrika, Västindien och Stilla havet. De 78 länderna i AVS är motpart till EU i Cotonouavtalet. Flertalet är tidigare kolonier och 39 av dem hör till gruppen minst utvecklade länder.

Cairnsgruppen

Bildades 1986 i Cairns, Australien. Gruppen består av 18 länder - både industri och utvecklingsländer - som är traditionella exportörer av jordbruksvaror. Medlemmar är Argentina, Australien, Bolivia, Brasilien, Chile, Colombia, Costa Rica, Fiji, Filippinerna, Guatemala, Indonesien, Kanada, Malaysia, Nya Zeeland, Paraguay, Sydafrika, Thailand och Uruguay.

DDA - Doha Development Agenda

WTO:s fjärde ministermöte ägde rum i november 2001 i Doha, Qatar. Vid mötet antogs en ministerdeklaration som innehåller ett förhandlings- och arbetsprogram för WTO, "Utvecklingsagendan från Doha".

EES - Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Associeringsavtal mellan EU och EFTA-länderna (utom Schweiz) som trädde i kraft 1994.

EPA - Economic Partnership Agreement

Förhandlingar om ekonomiska partnerskapsavtal har inletts mellan EU och AVS-länderna. Syftet är att upprätta frihandelsavtal med länder eller regioner i AVS. EPA skall 2008 ersätta Cotonou-avtalet.

EU - Europeiska Unionen

Upprättades den 1 november 1993 då Maastricht-fördraget trädde i kraft. För närvarande har Europeiska unionen 25 medlemmar.

FAO - Food and Agriculture Organization

FN-organ för jordbruks- och livsmedelsfrågor.

GATS - General Agreement on Trade in Services

Det allmänna tjänstehandelsavtalet, vilket utgör ett av de tre huvudavtalen i WTO.

GATT - General Agreement on Tariffs and Trade

Allmänna Tull- och handelsavtalet, vilket utgör ett av de tre huvudavtalen i WTO.

GCC - Gulf Cooperation Council

Gulfstaternas samarbetsråd med medlemmarna Bahrain, Förenade Arabemiraten, Kuwait, Oman, Qatar och Saudiarabien.

GMO

Genetiskt modifierad organism.

GPA - Government Procurement Agreement

WTO-avtalet om offentlig upphandling omfattar varor och vissa tjänster inklusive byggentreprenader.

GSP - Generalized System of Preferences

Det allmänna tullpreferenssystemet är ett handelspolitiskt system från industriländernas sida som syftar till att främja utvecklingsländernas utveckling genom att erbjuda dem tullsänkning alternativt tullfrihet för varor de producerar.

G8

Grupp som består av Frankrike, Italien, Japan, Kanada, Ryssland, Storbritannien, Tyskland och USA. Årligen sker samråd på stats- och regeringschefsnivå. I samråden deltar också Europeiska kommissionens ordförande.

G10

Förhandlingsgrupp i WTO som består av tio protektionistiska länder på jordbruksområdet: Bulgarien, Island, Israel, Japan, Korea, Lichtenstein, Mauritius,

Norge, Schweiz, Taiwan.

G20

En allians av utvecklingsländer som bildades under WTO:s ministermöte i Cancún 2003. Deras syfte är att reformera WTO:s regler för handeln med jordbruksvaror. Medlemmar är i dagsläget Argentina, Bolivia, Brasilien, Chile, Egypten, Filippinerna, Guatemala, Indien, Indonesien, Kina, Kuba, Mexiko, Nigeria, Pakistan, Paraguay, Sydafrika, Tanzania, Thailand, Venezuela, Zimbabwe.

G90

En samarbetsgrupp av utvecklingsländer i WTO. Motsvarar ungefär medlemskapet i Afrikanska gruppen, AVS och MUL.

ILO - International Labour Organisation

FN-organ med ansvar för arbetsrättsliga frågor.

IMF

International Monetary Fund

Immateralrätt

Frågor om bland annat patent och upphovsrätt.

ITC - International Trade Centre

UNCTAD och WTO:s gemensamma organ för att ge tekniskt bistånd till utvecklingsländerna för exportfrämjande åtgärder och marknadsföringsinsatser.

Mercosur - Mercado Común del Sur

Tullunion mellan Argentina, Brasilien, Paraguay och Uruguay.

MGN - Mest-gynnad-nation

Grundläggande handelspolitisk princip som innebär att varje fördel, till exempel sänkning av tullen, för en viss vara som någon WTO-medlem ger till ett annat WTO-land omedelbart och ovillkorligt skall tillfalla alla övriga WTO-länder.

MUL - Minst utvecklade länder

Beteckning för de 50 länder som ingår i en av FN definierad grupp av de fattigaste utvecklingsländerna.

OECD - Organisation for Economic Co-operation and Development

Är industriländernas samarbetsorganisation och har för närvarande 30 medlemmar. OECD har ett brett verksamhetsområde som innefattar bl.a. ekonomisk politik, energifrågor, handel, jordbruk, miljö och bistånd.

Preferensurholkning

Vissa länder, däribland EU, ålägger en lägre tull än MGN-tullen för varor som importeras från fattiga länder - preferenser. Då MGN-tullarna sänks minskar skillnaden mot den lägre preferenstullen - preferenserna urholkas.

Singaporefrågorna

Gemensam beteckning på fyra ämnesområden som lanserades vid WTO:s ministermöte i Singapore 1996, det vill säga handel och investeringar, handel och konkurrens, transparens i offentlig upphandling samt handelsprocedurer.

TRIPs

Trade-related Aspects of Intellectual Property Rights. WTO-avtal om handelsrelaterade aspekter av immateriella rättigheter.

Tulleskalering

Uppstår när tullstrukturen är utformad så att tullen stiger med bearbetningsgraden. Råvaror och halvfabrikat har då lägre tullsats än bearbetade varor.

UNCTAD - United Nations Conference on Trade and Development

FN-organ inriktat på utvecklingsländernas handels-, investerings-, och utvecklingsfrågor.

UNEP - United Nations Environment Programme

FN:s miljöprogram.

WCO - World Custom Organization

Världstullorganisationen, arbetar med internationella tullfrågor.

WIPO - World Intellectual Property Organisation

FN-organ med syfte att främja skyddet för immaterialrättslig egendom.

WTO - World Trade Organisation

Världshandelsorganisationen är den övergripande organisationen för de olika regelkomplex som utgör det multilaterala handelssystemet.

*Utrikesdepartementet (e-post till departementet)
Artikeln senast uppdaterad 20 oktober 2005*

